IV. évfolyam. Arad, 1889. Aprilis 26. Péntek. 112-dik szám.

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában.
Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van a hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASAGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

helyben:		vidékre:	
1 évre	12.— frt	1 évre	14.— frt
fél évre	6.— frt	fél évre	7.— frt
¼ évre	3.— frt	¼ évre	3.50 frt
1 hóra	frt	1 hóra	1.30 frt

Hirdetések dija:
… hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 6 kr., minden következőnél 4 kr.
Bélyegdij külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 krajczár.

A két uj programmhoz.

Budapest, április 24.

Az ünnepek két államférfiui beszéddel ajándékoztak meg bennünket; az egyik élőszóval lett elmondva, a másik irásban közöltetett. W e k e r l e pénzügyminiszter személyesen kereste fel nagybányai választóit, hogy az ujraválasztatás alkalmából, melyre pénzügyminiszterré történt kineveztetése folytán alkotmányos szokás szerint törekednie kell, kifejtse előttük programmját. Ezzel valóban ritka örömet szerzett nekik s a választók nem is fukarkodtak a köszönettel, hanem a választott férfiut választékos kitüntetéssel, tartalomdus és reményteljes fejtegetéseit benső értelemmel és lelkesült tetszéssel fogadták. A mily népszerüen és mégis szabatosan fejtegette Wekerle az elveket, melyek szerint tárczája vitelét berendezte s Magyarország államháztartását ezentul rendezni fogja, azt egy gyermek is megérthette s mégis egy szaktudósnak is öröme telhetik benne. Ez éppen az igazi bölcsesség: tisztán, átlátszólag, mindenki által érthetően, kendőzetlenül mondani el a mondani valót s e mellett mégis teljesen figyelembe venni a kormányzási müvészet szabályait és a legszabatosabb tudománynak, a számokénak követelményeit. Ha mindenki teljesiti kötelességét és megadja az államnak azt, a mi az államot jog és törvény szerint megilleti, akkor a nehéz katonai terhek s a költséges, de nélkülözhetlen reformok daczára Magyarországnak nem kell félnie a deficzittől.

Az utolsó költségvetési előirányzatok, melyeken a jelenlegi pénzügyminiszter már mint államtitkár, mint Tisza jobb keze, közreműködött, tökéletesen helyeseknek bizonyultak s nemcsak azt tartották be, a mit tőlük vártak, hanem még többet is. Ha most, mint a pénzügyminiszter kijelenti, — s a mit ő igér, azt teljesiti is, — a nagy konverzió végleg foganatositva és a valuta s pénzegység helyreállitása által megkoronázva lesz, ha az állam a tulterhelteken könnyit; a birtokosokat teljes tartozásuk fizetésére szoritja és adóköteles jövedelem eltitkolását nem türi, ha az egyes tárczák ezentul is mereven alkalmazkodnak a részükre megszavazott kiadásokhoz, ezeket tul nem hágják, de a nekik vont határokon belül iparkodnak az elengedhetlen reformokat létesiteni: akkor Magyarország valóban egy aranykor küszöbén áll és Wekerle az a férfi, ki e korhoz a kaput részünkre megnyitja.

Mint husvéti hangok szállnak füleinkhez a szavak, melyeket S z i l á g y i az ő ellenállhatlan, majdnem példanélküli ékesszólásával intézett Pozsony polgáraihoz, kik élvezik a nagy szerencsét, a z ő képviselőjüknek mondhatni őt. A virágdus negyvennyolczas időbe képzeljük magunkat, midőn olvassuk az arany-szavakat a jogegyenlőségről, mely vallási, nemzetiségi és társadalmi korlátokat nem ismer; a szabadságról, mely m i n d e n k i n e k adatott; a r e f o r m r ó l, a h a l a d á s r ó l, nemcsak a jogszolgáltatás, hanem a k ö z i g a z g a t á s terén is. Es itt találkozik a két fiatal üde, férfierős miniszter, Wekerle és Szilágyi; a pénzügyminiszter is a legnyomatékosabban hangsulyozza a közigazgatás reformját, a magyar igazságügy reorganizáczióját s kiépitését, daczára a nagy összegeknek, melyekbe ez kerülni fog.

De mi egy millió, mi két millió évente, ha érte a közigazgatás és igazságszolgáltatás alapos, modern, szabad, haladásos reformját kapjuk. Magyarország valóban ma is, sőt csak ma igazán elég gazdag, hogy e nagy szerencsét megvegye. A parlament, a nemzet lelkesedéssel fogja megszavazni ezeket a saját boldogságának, legnagyobb nemzeti javainak hozott áldozatokat. A király pedig, ez a legnemesebb, legjobb, legbölcsebb minden uralkodók közt, m á r m e g a d t a előleges j ó v á h a g y á s á t m i n d e z e n üdvös tervekben, minden kilátásba vett reformhoz.

Láng Lajos pénzügyminiszteri államtitkár kinevezése. A hivatalos lap közli a következő királyi kéziratot: „Magyar pénzügyminiszterem előterjesztése folytán: dr. L á n g Lajos egyetemi nyilvános rendes tanárt és országgyülési képviselőt, pénzügyminiszteri államtitkárrá nevezem ki. Kelt Ischlben, 1889. évi április hó 19-én. F e r e n c z J ó z s e f, s. k., W e k e r l e Sándor s. k."

Szilágyi Dezső képviselőjelöltsége. Z á b o r s z k y József a pozsonyi első kerületi szabadelvü pártjának elnöke, megsürgönyözte Szilágyi Dezső igazságügyi miniszternek, hogy a párt egyhangulag ujból őt jelölte képviselővé. Z á b o r s z k y sürgönyére a miniszter a következőleg válaszolt: „Fogadják köszönetemet az egyhangu kijelölésért. A jelöltséget elfogadom; örömmel számitok az önök bizalmára. Szilágyi Dezső."

Uj pártalakulások.*)

(Tisza Kálmán külügyminiszter, Apponyi belügyminiszter Fuzió.)

— Egy országgyülési képviselőtől. —

Budapest, április 24.

A kabinet rekonstrukcziója, melyet sokan a véderővita következményeül tekintenek még csak kezdete azon átalakulásoknak, melyek már a közel jövőben végbe fognak menni. Udvari körökben különös figyelemmel kisérték a véderővita folyamát a képviselőházban és naponkinti folytatását az utczán. Legkevésbé tartottak forradalom vagy annak csak kisérletétől is, mert hasonló jelenetek előfordultak már az orosz-török háboru és a boszniai okkupáczió alatt.

Most megtörtént, hogy az utczán megállitották a miniszterelnök kocsiját, de az emlitett mozgalmak alatt beverték ugyan a miniszterelnök ablakait. Mégis általános feltünést keltett, hogy a miniszterelnök, ki parlamenti támadásokért még sohasem maradt adós, a véderővita alkalmával annyira mérsékelte magát és nyugodtan várta a végeredményt A csodálkozás csak addig tartott, mig egy képviselő azzal a leleplezéssel ejtette bámulatba az egész országot, hogy négyszemközt homlokának szegezte revolverét és a miniszterelnök halálmegvetéssel nézett a fegyver csövébe.

T i s z á t sokszor hasonlitották *B* i s m a r c k h o z, de egyben még sem hasonlit hozzá: n e m s z e r e t m a g á r ó l b e s z é l t e t n i. A német kanczellár a legkisebb üdvözlő iratot közzé teszi a lapokban, T i s z a az ilyeneknek nem barátja, mert még azon gratuláló sürgönyökről sem tud a világ, melyeket a v é d e r ő v i t a u t á n B i s m a r c k és C r i s p i t ő l kapott. T i s z a magatartása az ellenzéki pártokra is mély benyomást gyakorolt és a mérsékelt ellenzék vezére illetékes helyt kijelentette, hogy nincs része a tüntetésekben és sajnálja ugy a parlamenti, mint az utczai jeleneteket.

Annál nagyobb hatást gyakorol a miniszterelnök szivós kitartása a budai várlakban. Ott a családi gyászt majdnem háttérbe szoritották a keleten felmerülő események.

M i l á n király lemondása határozottan az orosz intrigua müve. Egészen hasonló jelenségek mutatkoznak R ó m á n i á b a n; M o n t e n e g r ó teljes vazallusa O r o s z o r s z á g n a k és B u l g á r i á b a n az állapotok a legbizonytalanabbak. Altalában tehát erélyesebb külpolitikára van szükség, ezt belátják Bécsben és Berlinben is. Jól értesült körökben ugyanis azt beszélik, hogy T i s z a a z é r t n e m v á l l a l t r e k o n s t r u á l t k a b i n e t b e n k ü l ö n t á r c z á t i s, mert c s a k r ö v i d i d e i g m a r a d m e g a m a g y a r ü g y e k é l é n és talán már a delegácziók legközelebbi ülése után, Ő Felsége által **a külügyek vezetésére hivatik meg.**

Mielőtt ez megtörténnék előbb a miniszterelnök érintkezésbe lép a mérsékelt ellenzékkel egy ujabb fuzió iránt. A fuzió első eredménye az lesz, hogy A p p o n y i fogja átvenni a belügyminiszteri tárczát és ha képesnek bizonyul a kormányzat vezetésére, beülhet a miniszterelnöki székbe. A legnevezetesebb esemény less a személyváltozás a Ballplatzon, de nálunk is rendkivüli átalakulásokon fog átmenni a pártélet, ha a jelzett események végbe mennek.

*) Nem rendes politikai levelezőnktől. A szerk.

KÜLFÖLD.

Irország még nem remélhet. S a l i s b u r y kormányelnök Bristolban, a konzervativ-párt gyülésén beszédet mondott, melyben a t e n g e r i h a d e r ő s z a p o r i t á s á n a k s z ü k s é g é t hangsulyozta és megjegyzé, hogy esztelenség volna a kivülről jövő támadás veszélyét még növelni azzal, hogy I r o r s z á g n a k f ü g g e t l e n k o r m á n y adassék, mely esetleg ellenséges álláspontot foglalna el abrit kormánynyal szemben.

Padre Agostino. Rómában közbeszéd tárgyát képezi most Agoston atya legutóbbi predikácziója, a ki megható szavakkal kért áldást a királyi házra szent beszéde után. Aldását kérte a hadseregre, az ifjuságra, mely egykor hivatva lesz a hazáért harczolni, a hazáért, melynek neve oly édes, mintha isten nevének kifolyása volna. A férfiak ujjongtak, a nők sirtak az ima után. Ez az első eset, hogy egy katholikus lelkész Rómában nyilvánosan imádkozott a királyért és az államért.

Paraszt-zavargások Lengyelországban. Lublin kormányzóság Lublin kerületben (a galicziai határon a mult héten igen komoly és véres parasztzavargások történtek, melyek leküzdésére Lublinból a 37. dragonyos ezredet kellett kiküldeni. Csak miután néhány száz paraszt részint leveretett, részint elfogatott lehetett a nyugalmat ismét helyreállitani. Az elfogottak közül 27 embert bilincsben Varsóba vittek s itt haditörvényszék elé állitattak. A zavargás okául a hivatalos berlini lap szolgalmi viszálykodásokat emlit.

LEGUJABB POSTA.

— A borkil katasztrófa. A „Grazhdanin" szerint a birodalmi tanács bizottsága, mely hivatva volt az október 17-iki vasuti szerencsétlenség miatt Possiet és Stjernval ellen inditandó birói eljárás felett dönteni, nem adott helyt a birói éljárás megindításának, hanem azt hozta javaslatba, hogy a nevezettek közigazgatási uton büntettessenek meg.

— Kegyvesztett nagyherczeg. V l a d i m i r nagyherczeg, mint Varsóból irják, kegyvesztett lőn. A c z á r m e g p a r a n c s o l t a n e k i, h o g y h a t h ó n a p r a h a g y j a e l O r o s z o r s z á g o t. Helyette G u r k ó, a varsói parancsnok fogja átvenni Pétervárott a gárdahadtest parancsnokságát. Gurkot G r e s s e r tábornok főhadsegéd fogja Varsóban felváltani.

— Battenberg hg az osztrák-magyar hadseregben. H a r t e n a u gróf résztvesz a harmadik hadtestünk ez idei hadgyakorlatain és S c h ö n f e l d hadtestparancsnokot kisérni fogja szemleutján. Ebből azt következtetik, hogy H a r t e n a u g r ó f a z ő s z s z e l b e l é p a z o s z t r á k - m a g y a r h a d s e r e g b e, m i n t t e t t l e g e s e z r e d e s.

— Boulanger Londonba érkezése. A délkeleti vasut külön vonatan több meghivott utazott szerdán Doverbe, hogy jelen legyen B o u l a n g e r m e g é r k e z t é n é l. Pontban 1 órakor érkezett meg a „Victoria" gőzhajó, a melyről partra szálltak B o u l a n g e r tábornokon kivül

---

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája.

(Aprilis 23.)

Dalaimból.

I.

Hiába mondom én neked:
Szeretlek édesem;
Hiába mondom, hogy csupán
Tied az életem.
Hiába mondom . . . Hasztalan
Az átok, esküvés.
Hiába . . . Hitre birni még
Az én erőm kevés.

S hiába mondja ajkad is,
Hogy engemet szeret,
Hiába, mert a vonzalom
Hit nélkül nem lehet.
Hiába ez . . . hiába az . . .
De mit soroljam el?
Az én szivem vigasztalást
Hitedben ugy se lel.

Pedig szeretlek, oh, nagyon,
Szeretlek édesem.
A biztató remény szavát
Oh mondd, oh mondd nekem!
Minden szavamra hogyha tán
Nem adnál is hitelt:
Hidd el csak azt, mi legvalóbb:
Hogy szivem a tied.

Oh hidd el ezt . . . De nem. Ne hidd!
Majd akkor elhiszed
Ha nem soká e kin miatt
A szivem megreped.

II.

Lelkem egy-egy dalt sóhajt el
Mikor csak rád gondolok.
Sóhaj után uj sohaj kel;
Egyre kelnek a dalok.

Kelnek, szállnak . . . S mindig lágyabb,
Mélább hangon zengenek.
S arczom egyre halaványabb,
Szivem egyre betegebb . . .

Vass Géza.

A mit eszünk és iszunk.

(A műételek korszaka.)

Ha valaki évszázadok mulva meg fogja irni a 19. század „mü-történelmét", bizonyára egy igen érdekes és gazdag fejezetet vesz fel abba azon „müremekekről", melyek élelmes gyárosok és kereskedők jóakaratából kerültek asztalainkra, s innen — az orvosok és sirásók gyönyörüségére — gyomrunkba.

A müvaj és mübor remek korszakát éljük. Nem vétünk tehát a jóizlés ellen, s az aktualitás követelményeinek vélünk megfelelni, midőn egy csinos bokrétába szedjük az e téren ujabban felmerült néhány „tüneményes jelenségeket."

L á k i r o z o t t v a j. Korunk a külsőségek imádásában rendkivül magas fokra jutott. Már nem érjük be azzal, hogy a defraudans urakat is megsüvegeljük, ha kifogástalan öltözékben jelentek meg előttünk, hanem az eledeltől is megkivánjuk, hogy minél ragyogóbb tálakon kerüljenek elénk, s az italoktól, hogy minél „mutatósabb" palaczkokban és etikettel vonuljanak fel asztalunkra. Ez áramlatnak egyik modern terméke a lakirozott vaj. mely egy idő óta az angol piaczokon nagy keresletnek örvend, sőt még drágábban is fizetik, mint a közönséges asztali vajat. Ugy néz ki, mintha finom légréteggel volna bevonve Készitik pedig olyformán, hogy a közönséges, jól kimosott vajat, (vagy esetleg margarint) tetszés szerinti formába hozzák, aztán hüvös helyen megdermesztik. Most aztán egy evőkanálnyi fehér czukrot felolvasztanak egynegyed liter vizben, s az oldatot felforralják. A fehér vászondarabra tett vajat egy finom ecset segélyével gyorsan bemázolják e forró czukoroldattal: a vaj felső része megolvad, de azonnal megdermed ujra, s felszine aztán jegedettnek(ragyogónak látszik.

Ugyancsak az angol piacz dicsekedhetik a »m ü t u r ó v a l« („Zilled cheese" is, mely tavaly került először forgalomba. A legkitünőbb tejfelből készült turónak hiresztelik, pedig csak lefölözött tejből és zsirból készitik. Különben Hollandiában is csinálnak nagyobb mennyiségben ily mü turót", melynél szintén a marhazsirnak jut a legfőbb szerepe.

Az a m e r i k a i z s i r t nemrég a brémai egészségügyi tanács vegyvizsgálat alá vetvén, azt találta, hogy az marhafaggyuból és gyapotmagolajból készült.

B o r d e a u x b o r — b o r n é l k ü l. Ennél különb dolgot már csakugyan képzelni sem lehet, Berujben 1500 hordó »bordeauxit" konfiskáltak, a melyben egy cseppet sem találtak a nemes nedüből. A vegyvizsgálat kideritette, hogy volt benne: viz, alsórendü alkohol, egy kis glyczerin, valami vörös festőanyag (maqui), egy jo tömeg gyps (literenkint hat gramm) és — tengersó. A ki ezt a bordeauxit megitta volna — az bizonyára örökhüséget esküszik a viznek,

S z i n e s s ö r. A világos sört gyakran szokás sötétre festeni az u. n. sörfesténnyel, mely kemény czukorból állittatik elő, akként hogy ezt szénsavas alkoliákkal hevitik. Tavaly azonban a festényben egy berlini törvényszéki orvos arsenikum nyomait is találta. A málnalimonádé bizony nyáron igen kellemes ital. Hanem az amsterdami egészségügyi hivatalnak az a pechje volt, hogy a tavaly eléje került száz meg száz próba közül csak egyetlen egyszer talált valódi málnalét. Többnyire czukrosviz keményitőczukor, — borsav és egy kis müäther keverékével volt dolguk, mely fuchsinnal volt festve. Más esetekben egy kis czitromsavat is találtak benne Carminnal festve.

Füszereink s egyéb élvezeti czikkeink hamisitása is szépen halad.

A b o r s számtalan hamisitásai közül a legujabb, a paradicsom-mag. Ara ugyan épannyi, mint a közönséges borsnak, de minthogy szaga sokkal erősebb, sokkal több szagtalan keveréket vesz fel, mint az. E szagtalan keverékek: őrlött datolya és oliva mag.

Egy tavaly Moszkvában lefolyt per és Sztpétervárон eszközölt vizsgalatok következtében kitünt, hogy a t h e á t is lskandalosus módon hamisitják. 44 teapróba közül 4 állott tea és kapornyfü keverékéből 4 csupán kapornyfüvekből, 5 pedig már használt thea volt. Moszkvában pedig az emlitett per folyamán egy sereg hordót találtak szeméttel telve, melyet theahamisitásra használtak.

A s á f r á n h a m i s i t á s r a ujabban egy szurogatumot használnak, melynek neve: dinitrokressol, melyet a vaj és likörök festésére szoktak alkalmazni. Mint egy Berlinben előfordult eset kapcsán egy ottani rendőrorvos konstatálta, ez a sáfránsurrogatum mérges és az a nő, ki ezt használta, dinitrokressol-mérgezésben halt el Ujabban a papilionaceák csiranövénykéit is használják sáfrányhamisitásra. E növénykéket „megfelelő hosszuságu darabkákra szeldelik, sulypáttal nehezebbé teszik, s csoin-aso festénynyel megfestik.

Egyelőre elég ennyi! . . . . .

Az aranyos klikk.

(Gaboriau regénye.)

— Az „Aradi Közlöny" számára francziából forditotta: —

W. Ph.

XXIII.

(101. folytatás.)

— Ah, teringettét, parancsnok ur, azt biz én nem tudom.

Az öreg sebész könnyedén vállat vont és közönyös hangon folytatá:

— Uraim, önök hallják, ez a vallomás sokkal hiányosabb, semhogy bármit is bizonyitana . . . Higyjenek tehát nekem és ne nyilatkozzunk a törvény előtt, és . . . menjünk lefeküdni . . .

A nap már lassan szürkülni kezdett és a tengerészek eltávoztak csoportonként . . .

A doktor épen fel akarta keresni az ágyat, melyet a sebesült szobája szomszédságában fekvő szobában csináltatott magának, mikor egy tiszt feltartóztatta.

Ez a tiszt azok egyike volt, a kik a vadászat alkalmával Dani közvetlen közelében állottak lesben, hadnagy, mint amaz.

— Két szavam volna önhöz négy szemközt, doktor — szólitá meg a sebészt.

— Nagyon jo, sziveskedjék a szobámig fáradni — válaszolt a derék sebesz.

— Hallgatom önt — szólt a sebész, mikor bezárult mögöttük az ajtó,

A hadnagy egy pillanatig gondolkozott, mint egy olyan ember, a ki megkapó formát keres a tárgynak, a mi őt foglalkoztatja.

— Köztünk mondva, doktor — kérdé komolyan — szerencsétlenségre nagy bünt tettre gondol ön?

Az öreg sebész habozása észrevehető volt.

— Önnek, de csakis önnek fogok őszintén felelni — válaszolt.

Nem hiszem, hogy itt szerencsétlenség forog fenn . . . De mivel nincsennek bizonyitékaink . . .

— Bocsánat, azt hiszem, hogy van bizonyitékom.

— Oh!

— Itéljen maga . . Dani mikor elesett, azt mondta; „Ez egyszer nem tévesztettek el . . ."

— Valóban ő csakugyan ezt mondta?

— Szószerint . . és Saint Edme, a ki távolabb állott Danitól, mint én éppen olyan tisztán hallottal . . .

A hadnagy legnagyobb meglepetésére a sebész csak közepesen látszott ezen csodálkozni, sőt szemei a hiu megelégedéstől ugy ragyogtak, mint az olyan emberé, a ki előrelátásának valósitásán jelen van és gratulál magában éleslátásának.

A doktor hirtelen széket vont a kandallóhoz a hol nagy tüzet gyujtottak, hogy ruháit ott megszárithassa és leült.

— Tudja-e ön, kedves hadnagy, — kezdé, — hogy az nagyon komoly, a mit ön nekem itt mond! . . . Mennyi következtetést lehet kivonni ebből az egyetlen mondatból: »Ez egyszer nem tévesztettek el!" Először, azt bizonyitja, hogy ez a szegény Champcey kellően volt figyelmeztetve, hogy élete után törnek . . . Másodszor, ez

Naquet, Turquet, Dillon, gróf és Feuillant. Mindannyiukon meglátszott, hogy a tengeri betegseg megviselte őket, bár Dillon gróf Boulanger nevében határozottan letagadta, mintha az uton tengeri betegségbe estek volna. A tengerparton a hajó megérkeztekor kevés ember volt látható; a megjelentek is kizárólag hirlapirók, vasuti és vámhivatalnokok. Hurrah-kiáltásnak hirehamva sem volt, ellenben a tengerpart felső részén egyes emberek fütyöltek és kiabáltak. Boulanger szótlanul ment kiséretével a vonathoz, mely Londonban vitte, a hová valamivel 3 óra előtt érkezett meg. A vonaton Boulanger minden interviewolást megtagadott, mert fáradtnak érezte magát. A charing-crossi-pályaudvaron körülbelül kétszáz ember várta az érkezőket, kiket a kiváncsiak közül néhányan „Vivat Boulanger" kiáltással, a többiek pedig gunyos kaczajjal fogadtak. Boulangeren meglátszott, hogy nem ilyen fogadtatást remélt, pedig az állomáson csakis külön bebocsátottak voltak, Rochefort nagy bölcsen elmaradt. Habár Boulanger partraszállása után kimerültsége következtében jó ideig szólani sem tudott. Dillon gróf szinpadi pathoszszal azt hirdette, hogy a tábornokon a tengeri betegség nem vett erőt.

Az

„ARADI KÖZLÖNY."

(Megjelen mindennap)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt	— kr
Fél évre	6 „	— „
Negyed évre	3 „	— „
Egy hóra	1 „	— „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt	— kr
Fél évre	7 „	— „
Negyed évre	3 „	50 „
Egy hóra	1 „	20 „

Felkérjük egyuttal lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése márczius végén lejárt, hogy az előfizetést mielőbb megtenni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Az „Aradi Közlöny."
kiadóhivatala.

NAPTÁR.

Aprilis 26. Péntek. Római katbol. naptár: Klétus és Marcz. Prot. naptár: Kilit. Görög-orosz naptár: (április 14.) Arisztárk. Nap kél 4 óra 54 perczkor, nyugszik 7 óra 3 perczkor.

Aprilis 27. Az aradi vonós-zenekar-társaság hangversenye a Krispin-teremben este 8 órakor.

Május 18. Vasuti altisztek bálja a városligeti vendéglőben.

A „Kölcsey-Egyesület" könyvtára (Szabadságtér 1. sz.) a közönségnek rendelkezésére áll kedden és szombaton d. u. 3—4 s pénteken 11—12 óra között.

HIREK.

ARAD ÉS VIDEKE.

— **Fabián László** főispán tegnap este, nehány heti tartózkodásra Aradról elutazott Budapestre.

— **Aradváros iskolaszékét** Salacz Gyula polgármester tegnap délután 4 órára ülésre hivta össze, hogy több igen fontos nagy horderejű ügyről tanácskozzanak, a melyre az ülés határozatképessége volt szükséges. Fel volt véve nevezetesen a tárgysorozatba az iskolakölcsönök konvertálása, a mely folytán a beálló megtakaritásokból uj iskolát szándékoznak felépiteni. Erre szükség volna már csak azért is, mivel csaknem 1500 gyerek nem jár iskolába s a népiskolák egyes osztályai is jól meg vannak tömve. Egyéb módon pedig, mint az iskolakölcsönök konvertálása által, bajos pénzt szerezni e czélra. Tervezi továbbá az iskolaszék, hogy Sarkad és Pernyáva külvárosokban városi gyermekkertet állit fel, a mire szintén nagy a szükség. Volt ezenfelül a tárgysorozatban még több igen érdekes ügy is felsorolva. Az ülésből azonban nem lett semmi, mert az iskolaszék tagjai 5 órára sem jöttek össze határozatképes számban. Csak 13 iskolaszéki tag jelent meg, de legalább 17 kellett volna ahoz, hogy az iskolaszék határozatképes legyen. Ezért a polgármester az ülést elhalasztotta s azt a, pénteken délután 5 órakor tartatik meg. Figyelmeztetjük az iskolaszék tagjait, hogy az ülésen minél nagyobb számban vegyenek részt, hogy le lehessen bonyolitani az érdekes és fontos ügyeket.

— **A nyolczadik patika** ügyét, mely annyi vitát okozott Arad város köztörvényhatóságának összes szakbizottságaiban, végre megoldotta a miniszterium s ezzel egy tengeri kigyónak hágott erős lábbal a fejére. Kimondotta a miniszter, hogy a gáji gyógyszerész, Chudy József méltányossági tekintetből bejöhet a gabnatérre. Azért Gáj ssm marad patika nélkül, mert ott fiók gyógytárat állitanak fel, ha ugyan a helybeli gyagyszerészek közt lesz erre vállalkozó, mint a miniszter óhajtja.

— **Az aradi kereskedelmi és iparbank** vagyonleltározására és könyveinek átvizsgálására felkért szakértő bizottság tegnap befejezte a működését s arra a meglepő felfedezésre jött, hogy az évek során át összetorlódott hiány nem 300, se nem 320 ezer frt, mint az első felfedezések után a lapok közölték, hanem még harminczegyezer s nehány száz frttal több a legnagyobb emlegetett összegnél. A hiány 351 ezer s több száz forintra rug. A bank igazgatósága a vagyonleltározás befejezése után azonnal összeült s elhatározta, hogy a részvényesek óhajára már a napokban összehivja a rendkivül közgyülést.

— **Az idei fősorozás.** A 33. gyalogezred hadkiegészitő parancsnoksága a következő napokra tüzte ki az ujonczállitást: Május 10—13: Aradon (város). május 15—18 Pécskáu; május 20—24 Aradon (járás); május 26 Vingán (város); május 27-től junius 1-ig Vingán (járás); junius 3—8: Uj-Aradon, junius 11—15; Lippán; junius 17—20: Eleken. A sorozáson a közös hadsereg részéről Marginean Ignácz aradi százados és Burdea Demeter hadnagy fognak résztvenni. A fősorozást vasárnap és ünnepnapokon is folytatják. — Mint értesülünk Temesvárott junius 1—3-án tartják meg a fősorozást. Dettán május 11—12-én, Kubinban május 14—16., Fehértemplomon (város) május 18—19-én, Fehértemplomon (járás) május 20—24-ig, Verseczen (város) május 31 junius 1—3-ig és Verseczen (járás) junius 5—8-ig.

— **Az aradi képkiállitás** ügyében a „Kölcsey-egylet" választmanya tegnap délután 6 órakor ülést tartott, a melyen Fábián László főispán elnöklete alatt jelenvoltak: Antolik Károly alelnök, Dömötör László, Boros Vida, Laukó Albert, Rozsnyai Mátyás, Iványi Odön, Kabdebó János dr., Révész Adolf. A multkori választmányi ülés jegyzőkönyvének előterjesztése és hitelesitése után szóba került a képzőmüvészeti társulat által Aradon tervezett képkiállitás ügye. Fábián főispán az egylet czéljához tartozónak tartja, hogy ezt az alkalmat felhasználja a kiállitás rendezését lehetővé tegye. Telepy Károlytól nyert értesülése szerint legkevesebb 130 képet hoznak a kiállitásra s az műbecsesel bir mind. A képkiállitás rendezése körül az egylet csak mintegy 500 forint költségért vállalna felelősséget s őt semmiféle rizikó nem terheli. Hogy az egylet kiván-e a kiállitásból valami hasznot, azt megállapitani a választmány dolga. Rozsnyay Mátyás nem látja koczkáztatva az 500 frtot, mert az a kiállitásból bejön. Véleménye szerint a Kölcsey-egyesület méltóságának tekintetbevételével a képkiállitásból hasznot nem óhajthat. Inditványozza, hogy az 500 frtot szavazza meg a választmány azon feltétellel, hogy ez a bevételből fedeztessék. Az egyletnek elég lesz ezért az erkölcsi nyereség. Megjegyzi még, hogy a választmány nincs ugyan felhatalmazva 500 frt hovaferditásával, de ennél az ügynél azt a pénz koczkáztatása nélkül megteheti. A főispán pártolta ez inditványt, mert a kiállitásból ugy is szép bevétel remélhető. — A kiállitás két hétig fog tartani, — esetleg azt a nagyobb érdeklődés miatt tovább is nyitva lehet tartani. Révész Adolf hangoztatja, hogy az egylet semmi garanciát ne vállaljon az 500 frtért, mert hátha deficzit lesz. Boros Vida azt hiszi, ha netalán, a mi nehezen fordul elő, az egylet nehány forinttal benne maradna a kiállitásban, azt magán uton is lehetne fedezni. A főispán abban a véleményben van, hogy ha nagyobb bevétel lesz, a képzőmüvészeti társulat regardirozni fogja az egylet működését s felszólitás nélkül viszonozni fogja a fáradozást. Hogy ez irásban kiköttessék, nem tartja czélszerünek. Erre kimondotta a választmány, hogy az egylet 500 frt erejéig garantirozza a költségeket s bele megy a kiállitás rendezbsébe. A további eljárásra s a képzőmüvészeti társulattal való érintkezésre a választmány Dömötör Lászlót kérte meg, a ki amugy is aradi képviselője a társulatnak. Dömötör mindjárt be is mutatta a hozzá beterjesztett programmot a kiállitásra vonatkozólag. Az egylet részéről a rendező-bizottság elnöke lesz Antolik Károly, ki egyszersmind társelnöke lesz a nagybizottságnak, tagjai pedig Salacz Gyula, Boros Vida, Laukó Albert, Kuncz Elek és Révész Adolf. Ugyanennyi tag lesz a képzőmüvészeti társulat aradi tagjai közül a bizottságban. Az egylet ezek közül felkéri és ajánlani fogja Dömötör Lászlót, Arkay Kálmánt, Petrovits Arzént, Vásárhelyi Bélát és Kugler Istvánt. A maga bizottságát felhatalmazta a választmány, hogy kiegészitse magát, ha valakit még felvenni akarna. A részleteket a bizottság fogja elintézni. Ezzel az ülés véget ért.

— **A Mosonyi koncczessziója.** Nap nap után foglalkoznunk kell a szinház kérdésével, mert a szinügyi bizottság még mindig nem ült össze, s attól kell tartanunk, hogy adnak még valamit Mosonyi hitegetéseire, s be akarják várni az augusztust, pedig akkor Arad csakugyan jóravaló szintársulat nélkül maradna. Most már letelőben van az a 8—10 nap, a mennyit a polgármester multkor a szinügyi bizottságban várakozásul kitüzött, s teljesen indokoltnak találnánk a bizottság összehivását. Mosonyi hiában hiteget másokat, s hiában hitegeti magát is azzal, hogy ő még társulatot alakithat. Ez lehetetlenség, mert Mosonyi nem kaphat koncczessziót. Az Aradról jött fenyegetésre és a szinészegyesület központi irodaigazgatójának Váli Béla által már jellemzett protekciójára taval még kapott koncczessziót, de az idén már nem fog kapni, mert bizzunk abban, hogy a szinészegyesület dolgait a központban a legrövidebb idő alatt más kezek fogják intézni, s a purifikáczió megkezdődik. De Aradvárosa sem fogja még egyszer megtenni azt, a mit taval elég meggondolatlanul Mosonyi érdekében megtett, és nem forszirozhatja az engedély megadását, mert ez szerintünk nemcsak erkölcsi, hanem anyagi felelősséggel is járna. Ha a város erőltetné Mosonyi koncczesszióját, akkor gondoskodjék majd a szintársulat létezhetéséről is, mert az nem lenne illendő és Arad városához méltó dolog a taval-ihoz hasonló fenyegetéssel Mosonyit a szinészet nyakára erőltetni, s azután a szinészeket szomorogni engedni. Tessék ez esetben a következményeket is viselni. Másrészt a szinészegyesület központi igazgatótanácsa is tartozik végre Mosonyival leszámolni, s ezt nemcsak a nyugdij pénzekre értjük, hanem arra is, hogy Mosonyi a maga tehetlenségével és szakértelmetlenségével már több izben kompromitálta a magyar szinészetet, s erre a mesterségre nem szabad neki többé a módot megadni, vagy pedig azzal fogjuk vádolni a központ igazgatótanácsot, hogy elárulja a gondjaira bizott kulturális intézmény érdekeit. Igaza van Válinak, hogy itt az utolsó perez a purifikálásra, mert a vidéki szinészet kétségbeejtő helyzetét egyes elemek eltávolitásával lehet csak jobbá tenni. Ez elemek közé tartoznak: az központi igazgató és a Mosonyi-féle direktorok. Arra a tegnap hallott szemrehányásra, hogy azzal, a miket irunk, nem segitünk az itt rekedt szinészek szomoru sorsán, az a válaszunk, hogy itt most nem egyesek exisztencziájáról van szó, hanem a szinészet érdekeiről általában és különösen még ezenfelül Arad városa szinügyéről, melyet a közel jövőben csak ugy látunk biztositva, ha Mosonyi igazgatósága lehetetlenné lesz téve.

— **A Maros** Arad alatt tegnap ismét áradásnak indult. Most már egy nap áradást, egy nap pedig apadást konstaláltat magáról a szeszélyes folyó. A vizállása tegnap reggel a 0 pont felett 1·11 méter volt, délj 12 órakor pedig felemelkedett 1·15 méterre.

— **Ptuchli Vilmos a IV.** kerületi kataszteri felmérésnek, melyhez Arad is tartozik, igazgatója, uyngalomba lépett. Ez alkalommal a hivatal 26 tisztviselője csinos arczkép csoportozattal lepte meg, a mely Ravasz Ince aradi müintézetében készült. Innét kerültek ki a Heinrich album sikerült arczképei is.

— **Házasság.** A budapesti belvárosi plébania templomban folyó hó 23-án ment véghez Illmann Ottó aradi nagy kereskedő esküvője etre-karcsai Csillag Antónia kisasszonynyal, Csillng Benő nyugalmazott kir. kurisi biró leányával. Az esketést, melynél tanuk gyanánt Csillag Gyula dr. s Wadowszky Gusztáv működtek közre, Romeiser József belvárosi prépost-plébános végezte.

— **Menetrendváltozás.** A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének kezelése alatt álló vonalokon május hó 1-től kezdve, mint értesülünk, szintén menetváltozás történik. Ezek közül legnevezetesebb az, hogy a Budapestre eddig Aradról déli 12 óra 30 perczkor induló vonat 12 perczczel előbb indul, vagyis 12 óra 12 perczkor, továbbá, hogy a budapesti vonat, mely eddig délután 4 óra 10 perczkor érkezett Aradra, az uj menetrend szerint már 3 óra 40 perczkor nálunk lesz s igy nemcsak a kereskedők jutnak előbb leveleikhez, hanem a redakczók is a fővárosi és vidéki lapokhoz.

— **Háromszögelési munkálatok** teljesitése végett a közös hadügyminiszterium 11 főtisztet küldött ki az ország törvényhatóságaiba, kik nyilt rendelettel látatván el, a honvédelmi miniszterium utasitotta Aradmegye és város törvényhatóságát, hogy a nevezett főtiszteket eljárásukban támogassak s törvényszerü kivánalmaikat teljesitsék.

— **Csáky Albin gr. Szarvason.** Szarvasi levelezőnk irja: A vallás és közoktatásügyi miniszter a husvéti ünnepeket Szarvason töltvén, figyelmére méltatta a szarvasi főgymnásiumot is, hol ünnep szombatján egész váratlanul megjelent, annak helyiségeit sorra megtekintette s az iskola állapota felől több informatiot adatott magának az intézet igazgatója Benka Gyula által, kit miután először az iskola helyiségében nem talált, személyesen tisztelt meg saját lakásán. Hétfőn számos látogatót fogadott a miniszter, egyebek közt a főiskolai tanács és tanárkar tagjait is, kiknek nevében Achim Adám esperes üdvözlé melegen a miniszter, kérve annak atyai gondoskodását a szarvasi főgymnásium irányában is, mire Csáky miniszter biztositá a 15 tagu tisztelgő-csapatot jóindulatáról, habár annak kimutatásában igen korlátozva van jelenleg az ország pénzhiánya miatt.

— **A Sárossy-emléktáblát**, melyet Jirasszek Lajos aradi épitész a „Kölcsey-Egyesület"-nek díjtalanul készitett, az egylet a pünkösdi ünnepek alatt fogja leleplezni nagy ünnepélyességgel a neves költő születéshelyén, Borossebesen.

— **Az aradi kincstári jószágigazgatóság** rengetegül el van most foglalva saját regále-ügyeivel. Az egész hivatalnoki kar ezeket intézi el. Eddig már mintegy 400 kincstári regale-megváltási ügy került feldolgozás alá. A kincstári hivatalnokok a husvéti ünnepek alatt bejárták az érdekelt községeket, hogy a regale-megváltásokra vonatkozolag adatokat gyüjtsenek.

— **Az aradi vonós zenekar-társaság** április 27-én, esti 8 órakor, a Krispin teremben zártkörü hangversenyt és társasestélyt rendez. Müsor: I. Hoffmann H. II. Serenade, vonó zenekarral. (I. Allegro, II. Gavotte, III. Schlummerlied, IV. Humoreske.) 2 Schumann R. Introduction, Allegro appasion, zongorán játsza: Klein Soma ur vonózenekar kisérettel. 3, Wagner „Rienzi» operából Adriano áriája. Széghl Gabriella urhölgy, porosz udv. énekesnő, vonó zenekar kisérettel. 4. Jadassohn, Serenade, vonós zenekar és fuvolával, (I. Intrata, II. Notturno, III. Menuetto. IV. Tarantelle) 5. Mendelssohn, G-moll hangverseny zongorán játsza Krausznné Benfeld Malvin urnő, vonós zenekar kisérettel. 6. Dalok, énekli Széghl Gabriella urhölgy. A hangversenyt társasvacsora követi, az ezen való részvételi szándék f. hó 26-ig Krispin J. urnál bejelenthető. Kezdete 8 órakor.

— **A régi városházából**, melyet maholnap lebontanak, az áradvárosi tüzoltóságot Boxberg Frigyes városgazda lakásán helyezték el ideiglenesen s a tüzjelző-vezetéket a váresházából Rózsa Géza a Rákóczi-utczán át tegnap ez épületszakaszba bevezette. A város istállói egyelőre a régi helyiségben maradnak. Domány József, az épület tulajdonosa, május hó 1-én kezdi meg az épitkezést.

— **Esküvő.** Makón husvét másodnapjan ment véghez Szontagh Gusztáv brassói állami főreáliskolai tanár esküvője Kemény Ilma kisasszonnyal, Kemény Mihály kir. tanfelügyelőnek és nejének szül. Bánffy Emma urnőnek leányával. Az esketést, melynél igen diszes közönség volt jelen. Draskóczy Ede ev. lelkész szép beszéd kiséretében végezte s násznagyok Szeberényi Andor nagylaki lelkész és Bánffy Gyula városi ügyész voltak, nyoszolyóleányok Kemény Jolanka és Bella s Bánffy Gizella és Ilonka kisasszonyok. Esküvő után gazdag násztakoma következett s az uj pár délután, sok jó kivánságtól kisérve, Brassóba utazott.

— **Nagy tüz** pusztitott szerdán éjjel fél 12 óra tájban Uj-Aradon, a mely egész Aradra átvilágitott, olyan biborba boritva a halász-utcza végét, mintha ott pusztitana a tüz. Az uj-aradi főutczán gyuladt ki özvegy Tőgelné háza udvarán egy gabonával megrakott nagy magazin, a mely teljesen leégett. A tüz aztán a lakházra csapott át s ez is hamuvá pörkölődött egészen, daczára annak, hogy az ujarad zsigmondházi egyesült tüzoltóság derekasan működött s a szomszédok is segitettek az oltásban. A tüz fékezhetlen gyorsasággal terjedt s nemsokára elpusztitotta a szomszédos Hász, Stránszky stb. házak melléklhelyiségeit. Mintegy öt udvari melléképület esett martalékául a tüznek. Ebből a veszedelemből is kitetszik, milyen üdvös volna, ha Uj-Arad és Arad telefonnal, tüzjelzővel lenne összekötve, legalább hasonló esetekben mindkét város tüzoltókara egyesülten működhetnék s hamarabb végett vethetne a szerencsétlenségnek, mielőtt a tüz nagyobb mérveket öltheine. A leégett épületek, különösen a magtár, még tegnap réggel is füstölögtek.

— **A „Kölcsey-egyesület"** már átköltözött uj helyiségébe, az első aradi takarékpénztár házának emeleti részébe, hol az egylet öt szép szobát vett ki és rendezett be könyvtárával, butoraival.

— **Az aradi Lyceum régiségtára** következő adományokkal gazdagodott: Sperling Károly ur egy db I. Leopold korabeli ezüst forintot és denárt, Koll Antal ur Boros Sebesről ket db III. Zsigmond korabeli ezüst lengyel garast, Gross Károly ur Mária Terézia korabeli ezüst tizest, a főreáliskola harmadik osztályának több tanulója több darab svájczi franczia, angol, szerb réz és ezüst pénzdarabokat, Czéh István reáliskolai VIII. o. tanuló egy érdekes öt kövü rézgyürüt ajándékoztak; fogadják mindezekért a szives adakozok az intézet köszönetét. Laukó Albert a régiségtár őre.

— **Rejtélyes eset és öngyilkosság.** Rejtélyes eset foglalkoztatja most az aradi rendőrséget. Tegnapelőtt jelentették, hogy Kintzig Péter helybeli asztalos eltünt s azóta bárhol keresik, nincs sehol. A rendőrség meginditotta a nyomozást, de nem birta a nyomaveszett embert feltalálni. Tegnap aztán olyan eset történt, a melyet kapcsolatba hoznak az eltünéssel. Reggel egy fekete ruhába öltözött uriemner a Marosba ugrott s eltünt a habok között. Egy rendőr észrevette az öngyilkosságot s hamarosan csolnakba ülve neki ereszkedett a folyónak, de majd porul járt, mert a gyórs menetü viz a csolnakot elsodorta, ugy, hogy a rend őrét is aligalig birták megszabaditni. Az öngyilkosjelöltet avagy holttestét még nem sikerült eddig kihalászni. Azt hiszik, hogy a Marosba ugrott ember az eltünt Kintzig Péter, kit most a Maros egész vonalán keresnek.

— **A temesvári honvédszobor bizottság** a választmányi tagok élénk részvéte mellett, f. hó 23-án tartotta meg első évnegyedi ülését, melynek tárgyát legelőképen a befolyt adományok beszámolása képezte. Az ülésen Mihálovics János ur elnökölt. Gemi József, bizottsági pénztárnok ur jelentéséből kimeljük, hogy noha, az idő rövidségénél fogva, keves gyüjtőiv érkezett be, a pénztárba mégis 557 frt 11 kr folyt be, miből levonva a nyomtatványok stb. által okozott 58 frt 22 kr költséget, tiszta vagyon 498 frt 89 kr. Ez az összeg gyümölcsözőleg elhelyeztetni határoztatott. A hazafias czélra adakoztak: Temesi takarékpénztár 50 frt. Temesi első takarékpénztár 20 frt. Derera Izrael ur 25 frt, Kapusz Ferencz ur gyüjtőivén egy józsefkülvárosi polgári asztaltársaság 20 frt, Suchán Antal ur 20 frt, Steiner Ferencz ur 10 frt, ifj. Elter János ur 10 frt, József külvárosi társaskör 130 frt, gyárkülvárosi magyar társaskör 21 frt 12 kr., a belvárosi társaskör által rendezett márczius 15-iki ünnep ölösleg jövedelme 60 frt, Kimmel Gyula ur 15 frt, Bocz József tanár ur a márczius 15-ki ünnepélye alkalmára irt füzet jövedelméből 46 frt 97 kr, Hetzel Samu ur gyüjtőivén: Hetzel Samu 1 frt, Gaith Endre 1 frt, belvárosi iskola növérek 1 frt Tietz Ferencz 1 frt, Biela János 1 frt, Pappné urnő 1 frt, összesen 6 frt. Skósa Nándor ur 5 frt, TrosztIstván ur gyüjtőivén: Petrasch Józsa 50 kr, Krecsmáry Viola 50 kr, Boczné Karagyena Jolán 50 kr, gyárkülvárosi isk. növérek 2 frt, Eszney Károlyné 50 kr, TrosztIstván 50 kr, Dobján László 50 kr, Kraemer Frigyes 20 kr, Tussel Gáspár 20 kr, Rèvay Károly 20 kr, Gokler Antal 20 kr, Bak Ivakim 20 kr, John Ferencz 20 kr, Irsay János 20 kr. Összesen 6 frt 40 kr. Kisfaludy Zsigmond ur 2 forint, Pesti hazai első taka-

---

a többes szám. „Nem tévesztettek el!.. mutatja, hogy barátunk tudta, miszerint több ellensége áskálódik utána és fenyegeti életét, és hogy következőleg a ficzkónak, a kit fogva tartunk, vannak biztarsai... Harmadszor ez a két szó; „ez egyszer" határozottan megállapitják azt a tényt, hogy mar egy izben törtek az élete ellen...

— Hiszen épen ez az én véleményem is, doktor.

A derék sebész összehuzta homlokát, a mi mély gendolkozást árult el.

— Nos, — folytatá lassan — nekem előérzetem volt mindezekről a körülmenyekről, mikor a gyilkost megpillantottam. Emlékszik ön még a nyomorult arczátlanságára mindaddig, a mig remélte, hogy nem lehet rábizonyitani a gyilkosságot? De mihelyt megértette, hogy a fegyvere elárulta, gyalázatosan meglapult!

Határozottan, ez az ember mindenre képes...

— Oh! elég rá nézni...

— Valóban! Mialatt figyelmesen néztem a gazemberre, eszembe jutott a két sajátságos szerencsétlenség, melynek az szegény Champcey szinte áldozattul esett: az a görgöteg, mely az égből zuhant a fejére s az a hajótörés a Don-Nai közepén... Akkor kétkedtem... Miután önt hallottam bizonyos vagyok benne...

Az öreg megragadta a hadnagy kezét és ugy megszoritotta, hogy szinte öszszetört.

— Igen, — folytatá, — kész vagyok meg esküdni, hogy ez az ember azon nyomorultak aljas eszköze, a kik gyülölik Champcey Danit és félnek tőle, a kiknek nagy érdekükben álland a halále és a kik nagyon gyávák lévén, hogysem magnk vennék kezökbe a gyilkoló eszközt, elég gazdagok, hogy megfizethessenek egy gyilkost.

A hadnagy észrevehetően meg volt zavarva.

— Azonban, doktor, — ellenveté, — ön még csak az imént azt állitotta...

— Nemde éppen az ellenkezőt?...

— Ugy van.

Az öreg sebész mosolygott.

— Voltak okaim, felelt. Mennél nagyobb a meggyőződésem, hogy ez az ember gyilkos, annál kevésbé vagyok hajlandó, ezen véleményemet hangosan kikiáltani. Vannak bünrészesek is, ugy-e, ez az ön meggyőződése?

— Határozottan!

— Nos! ha ön el akai juttni hozzájok, szükseges, hogy biztonságban ringassák azok magukat, meg kell hagyni nekik azt a hitet, hogy mindenki szerencsétlenséget tételez fel... De ha elriasztják őket, jónapot, eltünnek még mielőtt kinyitottuk volne kezeinket, hogy megfogjuk...

— Ki leketne kérdezni Champceyt, ő talán adhatna felvilágositásokat...

A doktor erre felegyenesedett.

Kikérdezni a sebesültemet!... szakitá félbe dühösen a másikat, — hogy megöljük, ugy-e... Halt! Ha abban a hallatlan szerencsében részesülök, hogy megmentem, akkor senki sem fog hozzá közeledni egy hónap letelte előtt... Es még szerencsések leszünk, ha egy hónap alatt annyira helyre jön, hogy egy öszszefüggő társalgásban résztvehessen... Különben, — folytatá, — bele fog-e egyezni Champcey, hogy megmondja azt, a mit tud, vagy sejt?... Ez legalább is kétséges. Két izben már szinte megölték... kinyitotta-e csak egyszer száját valaki előtt?... Valószinűleg meg vannak most is éppen azok az indokok, melyek eddig késztettek a hallgatásra...

— Mindenesetre, — folytatá az öreg ur, figyelembe sem véve tiesztársának ellenvetését, meggondolom még a dolgot, azonnal felkeresem a császári ügyészt... Csak arra kérem önt, hadnagy ur, hogy a titkot őrizze uj utasitásig: megigéri ezt nekem?

— Becsületemre, doktor!...

— Akkor nyugodt lehet, szegény barátunk meg lesz boszulva... De most engedje meg, hogy felhasználjam pihenésre a még megmaradt két órát, jó éjt...

XXIV.

Mikor a doktor egyedül maradt, csakugyan az ágyra dült, de az álom nem akart szemébe jönni.

Sohasem nyugtalankodott ennyire. Ugy rémlett neki, hogy ez a büntény valami szörnyü rejtménynek a megoldása és azt gondolta, hogy éppen azért oly kivánesi a dologra, mert már felemelte a fátyolnak egy végét.

(Folytatása következik.)

rékpénztár egyesület 25 frt, Sohuszter János ur 1 forint, Mayer János ur gyüjtőivón: Ehling János 1 forint, Mayer János 1 forint, Weber Gy. 1 frt, összesen 3 frt, Durmann Imre 5 frt, Namrud Ernis 5 forint, Damburnik Agoston 10 frt, Bizek Kornél 1 frt, Muntyán János gyüjtőivén Páldy Károly 50 kr, Szalmay Antal 50 kr, Muntyán János 1 frt, N. N, 30 kr, N, N. 10 kr, Szeid József 50 kr, összesen 2 frt 90 kr. Keim Ignácz ur 5 frt, Antalffy, Zsiros József (Módos) 3 frt, dr Tánczig Izidor 1 frt. dr. Kornis Géza ur gyüjtőivén: dr. Kornis Géza 5 frt, Müller 5 frt, Hellebrone 1 ferint, Doby László 1 forint, Babik János 1 forint, Glück M. 1 forint, Scherer Károly 1 forint, Prunkl János 1 forint, Anyos 1 frt, Herz J. 1 frt. Zwicker 1 frt, Kucsera 1 frt összesen 22 frt. Zillich Péter ur 2 frt 72 kr, Jancsó Ernő ur 1 frt, Gorócz Jakab ur 1 frt, Stippel Fábián 1 frt, Kovács Lajos nagykőrösi ref. lelkész ur 2 frt (e sorok kiséretében: „Itt voltam én is véres csatában. Láttam bajtársaim közül sokat elesni. Miert ne járulnék hát én hozzá emlékük ébrentartásához, miután az én életemet ott az Isten megtartotta! Aláirási ivnélkül is, a lapok értesitésére im küldök 2 frtot! Kovács Lajos, ev. ref. lelkész, 1848—9-iki honvéd hadnagy.) Kádár Lajos tanár ur gyüjtőivén: Henny Sebestyén 1 frt, Szemayer, verseczi polgármester 1 frt, Neifert Károly 1 frt, Leopold N. 1 frt, K. Béla gyógyszerész Verseczen 1 frt, Vannay Lajos 1 frt, Rieges Bálint 1 frt, Szever Ferencz 1 frt, dr. Szemayer Károly 3 frt, Bodó Lajos 1 frt, dr. Lichtscheindl Ernő 1 frt, Bosdorfer csendőrfőhadnagy 1 forint, Braichler Nándor 1 forint. Müller Oszkár 1 forint, Michler Károly 1 forint, összesen 17 frt. A nemes lelkü adakozóknak a temesvari honvédszobor-bizottsága ezen az uton mond köszönetet, A bizottsági ülésen az itt felsorolt adakozók nevei felolvastatván a lelkesült hangulatban levő választmány meg-megujuló éljenzésekkel hallgatta végig a diszes névsort. — A bizottság eddig a kezdet nehézségeivel küzdött, hanem ezután — a mint az ülésen felemlittetett — minden alkalmat megragad a honvédszobor alapjának gyarapitására!

— **Egy diadal emléke.** A kenyérmezei ütközet emlékére közvetlen az alkenyéri vasutállomás mellett egy csinos emlékoszlopot állitottak fel, a mely oszlop ünnepélyes leleplezése május hó 30-án megy végbe. A magy. kir. államvasuttársaság elnök-igazgatója, miután az emlék a vasuttársaság területén van és tulajdonába tartozik, a leleplezési ünnepélyen a képviselettel és az emlékkő átvételével Pekár Károly főfelügyelőt, a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőjét bizta meg.

— **Névmagyarositás.** Pollák Jenő aradi lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedélylyel „Polonyi"-ra változtatta.

— **A vasuti altisztek báljáára** a következő meghivót vettük: Meghivó a magyar kir. államvasutak Aradon állomásozó altisztikara által 1889, évi május hó 18-án, a városligeti vendéglő nagytermében, az épitendő Kereskedelmi Akadémia javára rendezendő zártkörü tánczvigalomra. Böhm Lajos áll. főnök, elnök. Steinhardt Kálmán hiv., r. biz. elnök Csekmanek Fábián alelnök, Forray J., alelnök. Bedő András, ellenör. Tüzes Lajos, pénztáros. Nagy Gyula, jegyző. Babics Ödön, Csorba Géza, Firondics István, Fürst Gyula, Krausz Lajos, Kupsa János, Keresztury Antal, Martiny Károly, Martiny Ferencz, Pakán Dániel, Podlup János, Polifka Antal, Rákóczy Antal, Reinisch Nándor, Sternád Ferencz, Steiner Miksa, rendező bizottsági tagok. Személy jegy 1 frt, családjegy 2 frt. — Kezdete fél 9 órakor. Felülfizetések a jótékony czél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A meghivó a belépésnél kivánatra előmutatandó,

— **Három fiatal kivándorlót** küldött tegnap vissza a temesvári rendőrség Aradra. Walter Márton 14 éves, Niederländer Sándor 12 éves és Schwarz Vilmos 12 éves aradi iparostanonczok ugyanis megunták az iparosmunkát, s elhatározták, hogy ott hagyják a mühelyt és Törökországba vándorolnak ki, a hol majd a mohamedán vallásra áttérnek és akkor jó dolguk lesz. Szerencsésen el is érkeztek Temesvárra; de mivel éjjeli szállásra pénzük nem volt, a józsefvárosi indóház várótermében huzták meg magukat és ott töltötték az éjt. Másnap reggel a vasutiszolga ki a termet seperni akarta, észrevette az éjjeli vendégeket és mert kérdéseire kielégitő választ adni nem tudtak, mind a három fiut a józsefvárosi kapitánysághoz kisérte. Itt bevallották kalandos tervüket, mely hajótörést szenvedett, mert vissza kellett vándorolniok Aradra és moslimek helyett iparosokká kell lenniök.

— **Olcsóbb lesz a petroleum** Háziasszonyok nálunk is nagyban érdekelheti az a hir, mely tegnap még csak a newyorki börze látogatóit foglalkoztatta. Egy newjorki távirat szerint ugyanis az ottani petroleumbörzén az hir terjedt el, hogy az ohiói nyers petroleumot tudják már feldolgozni olyanformán, hogy jó világitó szernek is használható lesz. A hir a börzén nagy nyugtalanságot keltett, mert az ohiói nagy petroleumtömegek jelentékenyen lenyomnák a petroleum árát.

— **Hangversenyy Lippán.** Műsor a f. évi április hó 28-án, az az vasárnap Lippán a «József főherceg» hez czimzet vendeglő nagytermében a lippai r.-cath. templom javára aradi vendégek és lippai műkedvelők közremüködése mellett tartandó nagy hangversenyre, 1. «Die Zigeuner» Quverture Balfe F.-től, férfi-sextet, vonohangszeren előadják: Ledvinka, Kövér Akos, Weitner, Geisz, Dosztál, Eisenkolb, Lorentz és Pospischil urak. 2. «Galopp» Schulhoffttól, zongorán előadja: Panajoth Jolán és Poppovits Melanié k. a. 3. «Lili» keringő Bánffy Gy.-től. énekli Kövessyné urnő, 4. «Losonczy özvegye» Tóth Kálmántól, szavalja Vogel Herminka, 4. «Debreczeni emlék» Nagy Károlytól zongorán előadja Thaly Gizella k, a, 9, «Vallomás» románcz Barna Izsotól énekli Németh János ur. 7, „Huzd rá czigány« magyar népdal cimbalmón előadja Molnár Aranka k. a, 8, „Humorisztikus monolog" előadja Kövessy ur. 9. „La belle serbe" Löfflertől zongorán előadja Poppovits Melanie k, a. 10. „Troubadour" Verditől énekli Kosztolányi Imréné urnő 11. Magyar népdalok, hegedün előadja Szép Aladar. 12, „Norma" ouverture Fillinitől, ferfi-sextet vonóhangszeren előadják: Ledvinka Kövér Akos, Weitner, Geisz, Dosztál Eisenkolb, Lorentz és Pospischil urak.

— **Csontraktár a Marosparton.** Riedl Ödön aradi lakos a Marosparton csontraktár felállitását tervez. E miatt tegnap az iparhatóság s a mérnökség helyszini szemlét tartott, mely után Riedlnek az engedélyt megadták.

— **Lopott bugyellaris.** Az alcsl i vásáron Gál Mojsza ellopott Lopán Gyorgyétól egy nagy bugyellárist, a mely tele volt pénzzel. A tolvajt a rendőrség letartóztatta.

— **Végzetes berugás.** Láda Sámuel szentannai korcsmáros a napokban bejött Aradra Agoston János barátjával egy kis jó napot csinálni. Elmentek egy korcsmába, be is rugtak programm szerint. Mikor haza indultak volna, Láda a sok bu felejtő következtében összeesett. Agoston uram felhasználta ez alkalmat s a pénzes ember zsebéből 20 forintot ellopott. A tolvajt kézre kerítették, de tagad mindent.

— **Hős tolvaj,** Zsivanyeszk Mitru solymosi lakos lopott egy hizott sertést. Mikor a kisbiró meg a plajás az idegen jószágot el akarta tőle hajtani, Zsivanyeszk nekik esett s midkettőt elverte. A két községi kiküldött tegnap aztán hatósági közegek elleni erőszak miatt a tolvaj ellen panaszt emelt az aradi törvényszéknél.

— **Apró hirek Aradmegyéből.** Herkovics Ignácz butyini korcsmárost többszöri záróra kihágás miatt erősen megbüntették. — Plázs Juon magyarádi lakostól egy 200 frt értékü hizott ökröt elloptak. A lopott állat a szentannai réten megkerült ugyan, de a csendörség az ismeretlen tettest keresi. — Szailer Károly pankotai mészárosnál 34 drb járlatlevelet találtak, melyekre az állatok orvosi megvizsgálása nem volt rávezetve. A mészárost e miatt pénzbirságra ítélték. — Pankotán egy sok tagból álló czigánykaraván került kézre, melynek vezetője Bomba Mihály. A morék állandóan loptak a községben. A nomád életü karavánt Bombástól együtt eltolonczolták illetőségi helyére. — Sikulán és Somoskeszen a napokban tüz volt Egy-egy ház égett le. — Egri József dezsőházi lakostól egy értékes lovat loptak. A tettes ismeretlen. — Silingyián Lázar Stefán ottani lakostól Voda Nikolaj nagymennyiségü hust ellopott, Simándon pedig Fonyszigeti Flóra kárára vittek el 40 frt értékü hust. A tettesek ismeretlenek. — Simándról Badics Flóra szolgálója Erős Ilona megszökött, de Aradon elfogták. Több lopott gyürüt és ruhanemüt találtak nála. — Lur Miklós és Balla Sándor mezőhegyesi szökevény katonákat Pécskán elfogták és erős kiséret mellett visszavitték. — Walheim Lipót berzovai korcsmárostól és bőrkereskedőtől Berár Ilon és társai ivás közben nagymennyiségü bőrt elloptak. Letartóztatták őket, de tagad mind. — A monyászai erdőben a csendőrség egy gyanus embert üldözött, a ki megugrott, de eldobott egy zsákot, mely tele volt ruhanemüekkel. A lopott tárgyak tulajdonosa Todorán Flóra személyében már jelentkezett is.

—

Az „Hol a hiba?" czimü czikk szerzőjének.

Az „Aradi Közlöny" 110 számában egy „Hol a hiba?" czimü czikk szerzője reflektálva az „Alföld" „Milyen idő" czimü közleményére, azon feltevésben, hogy az utóbb emlitett közlemény valamelyik tanár tollából czélzatossággal eredett, neki ront a tanároknak és ilyen állitások után: — hogy a tanárok legtöbbnyire már hivatás nélkül lépnek pályájukra is, hogy 9—10 éves gyermekeknél is már egyetemi módszert használnak, hogy a legkülönbözőbb felfogásu gyermekeknél is egyformán bánnak el, apró csinekért tanjégyeikben róják meg a tanulókat és "nincsenek tekintettel arra a társadalmi osztályra, melynek gyermekei kiképzése a közügynek, is érdeke (?) s ennek folytán több száz szülő (valószinüleg Magyarországban ?) a folyó tanévben is más intézetbe járatja gyermekeit, — az általa elmondottakat a tanárok figyelmébe ajánlja hogy azok alapján visszaszerezhessék, amit elvesztettek. — Meg vagyunk győződve arról, hogy a tanárok, kiknek különben is hivatásuk a tanulás, czikkiró sorait is szivesen felhasználnák okulásokra Ahhoz azonban, hogy ez megtörténhessék, első sorban is kevesebb elfogultság és a tények legalább privitiv ismerete kivántatnék meg czikirónál.

Egy tanulni vágyó.

NAGYVILAG.

— **Tolstoj gr. és az orosz rendőr** Tolstoj Leo gróf, ki ezelőtt regényeket irt, a napokban Moszkvában jártában látta, hogy egy rendőr brutalisan lökdösött egy parasztot. mert a rendőri szabályzatok egyikét megsértette. A gróf oda ment a rendőrhöz és megszólitotta: „Tudsz olvasni?" — „Igen", — válaszolt a rendőr. — »Olvastad a szentirást?" — „Igen." — „Hát ne feledd el, hogy mit tanit a Megváltó: szeresd felebarátodat, mint tennen magadat!" — A rendőr csudálkozva nézett a grófra és aztán a következő kérdéseket intézte hozzá: „Hát te tudsz-e olvasni?" — „Igen." — „Olvastad a rendőri szabályzatot? — „Nem." — „No hát olvasd el előbb s aztán beszélj!»

— **Rövid hirek.** Egy brüsszeli lap egészen komolyan ujságolja, hogy egy amerikai impresario 200,000 dollárt ajánlott fel Boulangernek, ha átevez Amerikába és belépti dij mellett ott bizonyos ideig mutogatja magát. — Rómában elfogták a községtanács hét tisztviselőjét. a pénztárban fölfedezett nagy sikkasztások miatt, hirlik, hogy az elsikkasztott összeg meghaladja a másfél milliót. — Sereddinaga, a szultán háremének főőre, hirtelen meghalt Arábiában, hol számüzetésben volt! tavaly valami összeesküvésbe keveredett bele s erről most bünbánó emlékiratot akart a szultán elé terjeszteni, de leleplezései több előkelő urat kompromittáltak volna s ép ezért azt hiszik, hogy az aga hirtelen halálát méreg okozta. — Párisban elfogták Sondey anarchistát. a Boulanger-párt ismert hivét. A Boulangerpörben ez az első elfogatás.

A közönség köréből.*)

T. Szerkesztő ur!

Az „Arad és Vidéke" f. évi 93. számának ujdonságok rovatában közlemény jelent meg a radnai bucsukra vonatkozólag, melyben az foglaltatik, hogy földmivelés,- ipar-és kereskedelemügyi Miniszteriumnak, egy- közelebbről meg nem jelölt intézvénye szerint a radnai bucsukon idegen mézesbábosok is megjelenhetnek iparczikkeikkel arusitás végett.

Nehogy azonkan az Arad és Aradvidéki iparosság ezen közleménynek felüljön, s magát fölösleges zaklatásnak s költekezésnek kitegye, indittatva érezzük magunkat a Nagyméltóságu földmivelési Miniszteriumnak ez ügyre vonatkozó legujabb intézvényét szóról szóra közölni következőkben;

Földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. Miniszter. 57209 IX. a. sz. Aradmegye közönségének Aradon. Mult évi Októberhó 27-én 18157. sz. a. kelt fölterjesztésére ertesitem a vármegye közönségét, hogy Radna vásárjogosult község azon kérelmét, miszerint az ott Pünkösd ünnepén, Szentháromság vasárnapján, Kisasszony napján és a reá következő vasárnapon régi idők, óta országos vasári jelleggel tartott és ily minőségben 1885. évi Deczember 7-én 56128, sz. a. kelt rendelettel helyben hagyott ugynevezett „bucsu vásárok" megszüntetését teljesitendőnek találom, a hivatalos lapban hogy szabályszerüleg közhirré tétessék, egyuttal intézkedtem. — Figyelmeztetem a vármegye közönségét, hogy a jövőben az emlitett napokban esetleg tartandó bucsukalkalmával még az ottani helybeli iparosok (a mézes kalácsosok, és vallásos jellegü apró emléktárgyak, mint szentképek, olvasók stb. árusainak kivételével) sem rakodhatnak ki az e czélra szokásban volt helyeken. Budapest, 1889. Január hó 7.én Széchényi s. k."

Fölkérjük azért a t. Szerkesztő Urat, mikép a nem radnai iparosok miheztartása okából jelen sorainknak egész terjedelmében helyt adni sziveskedjék.

M. Radna, 1889. április 24.én

Ez ügyben érdekelt iparosok nevében

Szmolinszky József

KOZGAZDASAG.

A vetések állása.

A földmivelésügyi miniszteriumhoz e hó 16-tól 22-ig a vetések állásáról beérkezett jelentésekből a következőket közölhetjük:

Őszi és tavaszi vetések. A Duna balpartján a szépen kitelelt őszi vetés a hüvös időjárás folytán az elmult héten csak lassan gyarapodott, söt egy része. nevezetesen Bars, Hont és Nógrádmegyékben a folytonos esőzések által meggyengült, szinét vesztette, itt-ott el is pusztult. A tavaszi vetés részben jól kikelt de szintén nem bir fejlődni; Pozsonymegyében az árpát fagy csipte. A repcze állása igen különböző, általában a kedvezőtlen tél által megritkult, itt-ott azonban, mint Bars, Pozsony vármegyében igen szép. A Duna jobbpartján az őszi vetések szépen fejlődnek s eléggé jól állanak, söt a korábbi vetések állása nagyrészt középen felüli. A márczius hónapban elvetett rozs, árpa s zab szépen kel és teljesen kielégitő; a repcze a sok eső folytán itt-ott gyengén áll, megritkult. — A Duna-Tisza közén az őszi vetések lassan fejlődnek: a koraiak állása kielégitő; a későiek többnyire ritkák és gyengék. A Tisza jobb partján a korai őszi buza és rozsvetések csekély kivétellel általában kedvezően állanak és szépen bokrosodnak; helyenkint kissé megsárgultak, a későbben vetettek türhető állapotban vannak. A repcze sok helyen kipusztult s igy néhol ki fogják szántani. A Tisza balpartján majdnem az egész vidéken, de különösen Békés, Bihar, Szabolcs és Szatmár vármegyékben a már hetek óta folyton tartó esőzések folytán támadt vadvizek nagy területeket boritottak el s e miatt egyrészt a lapályosabb helyen levő vetésekben tetemes kárt okoznak, másrészt pedig a tavasziak vetését az ilyen alacsonyabb földekben nagyon késlelteti. A viz által el nem öntött őszi k, különösen a korai buzák, meglehetősek, bár az elmult héten a hüvös idő folytán nem sokat fejlődhettek. A későiek gyengék, ritkák; a rozsvetések a sok nedvesség miatt helyenkint megsárgultak, Szabolcs vármegyében pedig az őszi rozsok annyira silányak voltak, hogy sok helyen kiszántották és tavasziakkal pótolták; a repcze a hol megmaradt, lassan növekedik; nagyrészt azonban a tél folytán kipusztult. A Tisza-Maros szögén a partosabb helyen fekvő őszi buzák — kivéve Csanádot, hol általában gyengék — szépen fejlődnek, söt Aradvármegyében nagyobbrészt buják, mig a lapályosabb földeken gyengék. ritkák, s sok esőtől sárgulni kezdenek; ily helyeken — különösen Temes, Krassó-Szörény és Torontálmegyékben — az összefutott esővíz sok kárt tesz a vetésekben. Temesben azonfelül helyenkint a drótféreg is pusztit. Az őszi rozs Arad és Torontálvármegyében meglehetős, söt helylyel közel igen jó: Krassó-Szörényben azonban a hideg és nedves időjárás miatt sárgulni kezd; az őszi árpád Csanádban sok helyt ki kellett szántani. A repcze Arad megyében kövéren indult szárba, mig Krassó-Szörény, Temes- és Torontál vármegyékben ritka, gyenge. Az erdélyi vármegyékben az őszi vetések, bár lassan, de elég szépen fejlődnek, különösen jónak jelzik Fogaras vidékénél; sok helyen azonban a talaj tulnedvessége s Hunyadban az egérpusztitás miatt ritkák s általában gyomosak, söt több helyen, főleg Szolnok-Doboka és Kolozsvármegyékben sárgulnak, itt-ott ki is vesztek. Tavaszi vetés a tömérnek esőzés miatt aliy látható.

Gazdasági munkálatok. A Duna balpartján a folytonos esőzés s a talaj tulnedvessego miatt a tavaszi szántás vetés csak megszakitásokkal és nehezen eszközölhető, Arva, Liptó, és Turócz megyékben, valamint Hont, Trencsén és Zólyom vármegyék eay részben még meg nem kezdhették. A Duna jobbpartján a tavasziak vetése, szőlők nyitása és metszése a folytonos esőzések folytán helyenkint még nem volt befejezhető; burgonya ültetése s a takarmányrépa vetése néhol bevégeztetett; a tengeri vetése azonban a rossz időjárás miatt czak ezután fog megkezdetni. A Duna-Tiszaközén a még hátralevő szántás-vetési munkálatok késleltetve vannak. A Tisza jobbpartján a tavaszi szántás-vetés alig egyharmadával vannak készen a havas és esős időjárás következtében. A Tisza balpartján az egész vidéken folyton uralkodó esőzés megakadályozta az árpa, zab és egyéb tavasziak vetését, pedig már ezzel nagyon megkéstek s most a talaj annyira megázott és sok helyen annyi viz áll rajta hogy az jó időjárás mellett is csak hetek mulva lesz szántható. A Tisza-Maros szögén a tavaszi szántás-vetés még sok helyt befejezetlen, a föld nagyon átázott. szántani nem lehet s e miatt különösen a tengeri vetése fog késni. Az erdélyi vármegyékben a tavaszi szántás-vetés a tulságosan elázott talajban csak gyéren és kevés helyen eszközöltetett, söt Szolnok-Doboka és Maros-Torda némely vidékén egyáltalán nem is végezhettek semmit.

Takarmány és legelő. A Duna balpartján a takarmányhiány folyton érezhető; a lóherések s a réteken a fü szépen zöldül, legelő még csak gyéren van. A Duna jobbpartján takarmányban helyenkint hiány észlelhető; legelők még kevés tápot nyujtanak. A Duna-Tisza közén takarmány mindenütt szüken van, rét és legelő lassan gyarapodik. A Tisza jobbpartján általában takarmányhiányról panaszkodnak. A Tisza balpartján a legelők Békés és Szatmár vármegyékben szépen növekednek, ugy hogy a juhok és sertések már legelhetnek. Takarmányszükségletről tesznek jelentést több felől, különösen Békés, Bihar, Szabolcs és Ugocsa vármegyékből. — A Tisza-Maros szögén szintén fogytán van. A legelők Arad és Temes megyékben szépen fejlődnek, de egyebbütt visszamaradtak. Aradvármegyében a zöld takarmánynak vetett rozs május elején már kaszálható lesz, a mi a beállott takarmányhiányt ott némileg pótolni fogja. Az erdélyi vármegyékben a takarmányhiány — Hunyad némely vidékét kivéve — általános; a legelők lassan nőnek, a réti kaszálók többnyire viz alatt vannak.

Elemi csapások. Zalavármegyében néhol fagy okozott kárt a vetésekben és luczernákban. Baranyavármegyében a Dráva és Duna mellett levő rétek mind hó alatt vannak. Arvában és Szepesben ujabb havazás volt, a vetések ismét hó alá kerültek. Erdélyben a Maros-Illye tájékán kiöntütt és az alantabb helyen levő vetéseket viz alá boritotta. Több vármegyéből havazást jelentettek.

—

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **A magyar gazdák jégbiztositási szövetségének felhivása a magyar gazdaközönséghez!** A magyar gazdák jégszövetsége fenállásának második évét fejezte be. A résztvevő gazdáknak a lefolyt két évben előfordult nagyszámu és tetemes jégkárok folytán — az élvezett olcsó dijak és a készfizető kezesség alól történt felmentés előnyein kivül — külön osztalék ugyan nem volt kiosztható, de örömmel konstatálhatjuk. hogy a szövetségi eszme folyton nagy hóditásokat tett a második évben is, a mennyiben az első évi dij-bevétellel szemben, mely frt 463,560.38 krt tett, a második évi dijbevétel már frt 525,348.80 krra emelkedett. Most már tehát oly tekintélyes üzleti állomány felett rendelkezik a szövetség, hogy annak virágzása nemcsak minden kétséget kizár. hanem biztosan várható hogy a külföldi vagy nagyrészt külföldi tőkével alapitott — Magyarországban müködő — társaságok minden gáncsoskodásai daczára évről- évre nagyobb kiterjedést nyerend. Midőn ezen tényállást a magyar gazdaközönség tudomására juttatni szerencsénk van, bátrak vagyunk egyuttal, azon fontos, ma már az egész ismert és követett nemzetgazdászati elvre figyelmét felhivni, mely szerint czak azon ország vagyonosodhatik és fejlődhetik, melynek polgárai gondosan őrzik saját hazájuk tőkéjet és nem használtatják fel pénzüket idegen tőkék kamatoztatására akkor, midőn önmaguk ép ugy, söt esetünkben jobban és czélszerübb en segithetnek m agu kon. Ha ezzel szembe állithatjuk azon tapasztalatot, melyet a tisztelt gazdaközönség tehetett és nagyrészt bizonyára tett is, amaz idegen pénzzel alapitott biztositó-társulatnál, mely a hivatalos lap hirdetése szerint legközelebb fusionálni fog. ugy hisszük, jól felfogott hazafiui kötelességet teljesitünk akkor, midőn intő szavunkat emeljük honfitársainkhoz, arra kérvén őket, hogy biztositas czéljából kiadandó filléreiket ne vigyék ok nélkül a külföldre és ne forditsák azt a külföldi tőke kamatoztatására. Az előadottak alapján jégkár elleni biztositásra melegen ajánljuk szövetkezetünket a t. gazdaközönség figyelmébe, mely egyrészt azért, mert önbiztositási alapon van szervezve, másrészt, mert az „Első Magyar általános biztositó-társaság"-ra támaszkodik, minden irányban tisztán magyar és kizárólag hazai tőkén alapszik. Azon gazdatársaknak pedig, kik tüz ellen vagy életüket kivánják biztositani, szövetségünk alapitóját és védnökét az „első magyar általános biztositó-társaság"-ot ajánljuk, mely nemcsak minden tekintetben magyar hanem ugy a kormányzó-testülete, mint vagyenánál fogva (20.000.000 forint) legalább is ép oly biztositékot nyujt feleinek, mint bármely más hazankban müködő idegen intézet. Kelt a magyar gazdák jégbiztositási szövetsége felügyelő bizettságának 1889. április hó 16-án tartott üléséből. Hazafiui üdvözlettel: A magyar gazdák jegbiztositási szövetségének felügyelő- és vizsgáló-bizottsága: Jankovics László gróf, elnök, valóságos belső titkos tanácsos, a somogymegyei gazdasági egylet elnöke, Melczer Gyula alelnök, Borsodmegye alispánja és a borsodmegyei gazdasági egylet elnöke. Herczeg Thurn-Taxis Egon, alelnök, Vásárhelyi László földbirtokos, az Aradmegyei gazdasági egyesület elnöke, Wenckheim Frigyes gróf, földbirtokos, Simay Ede földbirtokos, stb.

— **A gabonaüzlet helyzete** (a „Magyar Kereskedők Lapja" jelentése.) A gabnaüzlet külső képe most meglehetősen kedvezőtlen, mert a mult héten beköszönt lanyhaság tartós maradt. Erre okot első sorban Amerika adott, mely a kedvező aratási kilátások folytán, egyszerre feladta eddigi hausse-poziczióját és ugganily kilátások befolyásolják az angol és franczia piaczokat is. A lanyha irányzat támogatására talált még Berlinben is, hol a gabna-branchéban nagy bizalmatlanságot idézett elő és a legcsekélyebb kinálat is kedvezőtlenül befolyasolja azon üzletet. Nekünk azonban nem kellene sulyt fektetni a külföldi árfolyamokra, melyek most kizárólag szpekulativ elemektől befolyásoltatnak. Inkább tekintetbe veendő, hogy a fogyasztó országokban még jelentékeny a szükséglet. Németországban tényleg hiány van jóminőségü áruban; a fogyasztás majd mindenütt kevés készlet felett rendelkezik, mert az olcsó árak folytán tartózkodott a bevásárlásoktól. Azért még némileg bizni lehet a campagne hatralevő részében és nézetünk szerint látunk még magasabb árakat, mihelyt a külföldi szükséglet ujra jelentkezni fog.

—

— Szesz-üzlet. —

(Aprilis 25.)

(B.) Szesz Készáru nagyban 5050—05. 75, kicsinyben 51.25—, hordó nélkülpr. 100 L %. 35 frt fogyasztási adóval

— Budapesti gabnatőzsde. —

(Április 25.)

Jó csendes vételkedv és kinálat. Forgalom 30,000 mm, Maj—juniusi buza 6,71—6.72. Oszibuza 7.12—14. Tavaszi buza 5.42—44. Tavaszi árpa 5 32—34. Tavaszi tengeri 4.77—4.78 Juli-augusztusi tengeri 4.93—94.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és érték tőzsdén 1889. évi április hó 25-án.

Magyar aranyjáradék 4. sz.	103.—
magyar papirjáradék 5,	96.40
magyar vasuti kölcsön	144.25
magyar keleti vasuti államkötvény 1 kib.	99.50
magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	—.—
magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	114.50
magyar földtehermentési kötvény	104.75
magyar földtehermentesités kötv. záradék	104.75
Temes-bánáti földtehermentési kötvény	104.75
Temes-bánáti földterhementési kötv. zár.	104.75
Erdélyi földterhementesitési kötvény	104.75
Horvát-szlavon földtehermetési ntesikötv.	104.—
Magyar szőlődézsmaváltsági kötvény	99.75
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	144.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	132.—
Osztrák járadék papirban	75.—
Osztrák járadék ezüstben	85.50
Osztrák járadék aranyban	111.—
1860-iki osztrák államsorsjegy	144.—
Osztrák-magyar bankrészvény	904.—
Magyar hitelbankrészvény	306.50
Osztrák hitelintézet itrészvény	298.20
Cs. és ki. arany	5.60
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.49
Német birodalmi márka	58.65
London	120.25
20 márkásarany	11.72

Felelős szerkesztő:

HINDY ÁRPÁD

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Aprilis 24-én.

	Pénz		Áru	
M. kir. aranyj. adóment. 4% . .	101	60	101	90
„ „ papirjáradék adóment. 5%	94	25	94	55
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fo.) 5%	145	25	146	—
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	145	25	146	—
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	99	50	100	—
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment. 5%	119	—	120	—
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	115	—	115	50
M. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	138	50	139	50
„ „ „ 50 frt drbja	138	50	139	50
Tiszai és szegedi kölcsön 4% . .	126	50	127	50
M. k. födtm. kötvények 5% . .	104	75	105	25
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104	75	105	—
M. k. földtm. kötvények temesi 5%	104	75	105	—
„ „ „ „ 1867. zárad. 5%	104	50	105	50
M. k. födtm, kötvények horváthorsz. 5%	104	—	—	—
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104	50	105	—
„ „ „ erdélyi jelz. urb. vk. (100 frt 5%	98	50	99	50
Szöllődézsmavált. kötv. (100 frt) 5%	99	—	100	50
Pest vár. kölcsöne 1870. évből 6%	159	75	107	—
„ „ „ 1871. évből 6%	107	—	109	—
Budapest föv, 1880. kölcsöne 6%	100	—	100	25
Budapesti bankegyes. részvényt.	100	—	100	50
Magy, alt. hitelbank	281	—	281	50
Magy. jelz. hitel. II. kib. in. elismv.	—	—	—	—
Magy. lesz. s pénzváltóbank . .	99	25	99	50

	Pénz		Áru	
Magy. orsz. bank részvény-társaság	—	—	—	—
Osztrák hitelintézet	311	—	311	20
Osztr.-magyar bank	880	—	885	—
I. magyar iparbank	153	—	155	60
Pesti magy. keresk. bank	712	—	715	—
Bécsi bizt. társulat	168	—	17	—
Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	215	—	—	—
Első magy. általános bizt társ.	3140	—	3150	—
Fonciere pesti bizt. társ.	66	50	67	—
Magyar-franczia bizt. társ.	—	—	160	—
Pannonia visszb. társ.	945	—	955	—
Concordia malom	528	—	531	—
Első budapesti malom	1045	—	1050	—
Erzsébet malom	242	—	244	—
Hengermalom	595	—	600	—
Luiza malom	252	—	255	—
Molnárok és sütők mal.	353	—	350	—
Pannonia malom	755	—	760	—
Viktoria malom	130	—	132	—
„Adria" m. tengeri hajó	—	—	—	—
Alföld-fiumei vasut 5%	175	50	176	50
Báttaszék domb.-zákány	—	—	—	—
Déli vasut 5%	—	—	—	—
Eszakkeleti vasut 5%	154	50	155	50
Erdélyi vasut 5%	194	50	195	50
Győr-sopron-ebenfurti vas	—	—	—	—
Kassa-oderbergi vasut	142	—	143	—
Magyar gacicziai vasut	160	50	161	60
M. ny. v. (sz.-győr-grác)	157	60	158	—
Osztrák államvasut 5%	232	50	233	—
Pécs-barcsi vasut 5%	188	—	189	—
Tisza vidéki vasut 5%	246	—	248	—
Osztr. dunagőzhajózási tár.	—	—	—	—

	Pénz		Áru	
Pesti kozuti vaspálya	403	—	405	—
Pesti közuti vasp. élvezet-jegyek	110	—	215	—
Budapesti III. ker. takarakp.	108	—	110	—
Országos központi	452	—	457	—
Pesti hazai első	7325	—	7525	—
Egyesült Budapest fővárosi takp.	452	—	455	—
Magyar ált. takarékp. részvény	88	—	89	—
Alagut	145	—	147	—
Általános waggon kölcs. társaság	69	—	72	—
„Franklin"-társulat	198	—	200	—
Ganz és társa vasön. és gépgyár	826	—	830	—
Geschwindt-féle szeszgyár	330	—	332	—
Gyapjum. és biz. I. magyar	246	—	250	—
Keresk. épület	675	—	—	—
Könyvnyomda „Athaeneum"	444	—	448	—
„ Pesti	1070	—	1100	—
Kőszénb. és téglagy. (Drasche)	221	—	222	—
Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénytársaság	59	—	224 / 60	—
Pesti épitő-társaság	—	—	—	—
Rimamurány-salgótarj. vasutrvtrs.	100	—	101	—
Salgótarjáni kőszénb.	171	—	172	—
Schlick-féle vasö. és gépgyár	152	—	154	—
Schlick-féle vasö. és gépgy. II. kib	—	—	—	—
Serfőzde első magyar	810	—	820	—
Sertéshizlaló	270	—	274	—
Sós uti köbánya	—	—	—	—
Spodium- és csontlisztgyár	110	—	120	—
Szálloda-részvénytársaság	104	—	106	—
Tégla- és mészégető ujlaki	149	—	150	—
Török dohányrészvény	—	—	—	—
Gőz téglagyár kőbányai	25	—	255	—
M. jelz.-bank ny. kölcsönkötv. 4. sz	20	—	105	50

Záloglevelek.	Pénz		Áru	
M. földhitelint. papirérték 5%	102	—	102	
„ „ „ 4½	100	—	101	
„ „ „ 4%	96	75	97	
„ „ arany v. ezüst 5%	125	—	127	5
„ jelzálogbank 5½	103	—	—	50
„ „ 5½	101	50	102	25
Kisbirt. orsz. földh.-int 5½	102	—	102	—
Osztr.-magyar bank o. é. 5%	101	90	102	—
„ „ „ „ „ 4½	99	60	100	—
„ „ „ „ „ 4%	99	60	100	50
Pesti keresk. bank 6%	103	—	103	50
„ „ „ 5½	101	—	101	—
„ „ „ 5%	101	25	101	—
Albina tak. és hitelint. 6%	101	—	102	—
Elsőbbségek.				75
Budapesti lánczhid 5%	104	—	105	—
Loyd- és tőzsde-épület 6%	99	50	—	
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	—	—	—	
Osztrák vörös-kereszt-egylet	17	50	13	50
Pénznemek.				
Cs.-kir. arany (vert)	5	63	5	—
Cs.-kir. arany (kör)	5	56	5	—
Osztrák magyar 8 frtos arany	9	52	9	5
20 frankos arany	9	52	9	06
Osztrák és magyar ezüst	—	—	—	56
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	59	10	59	—
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	59	15	59	
Amsterdam 100 hollandi frt	100	—	102	25
Páris 100 frankért	47	70	50	54
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	47	60	50	22
London 10 font sterlingért	120	80	125	9

Kevés haszon, nagy forgalom.

Verseny képesség

Teljes tisztelettel értesitem nagyrabecsült vevőimet és a t. közönséget, hogy a legujabb áruczikekkel dusan ellátam

kézmü-, rövid-, norinbergi-, fehérnemü-áru

és

gyemekjáték-üzletemet.

Lezállitot árak, mesés olcsóság és a czikkek finomsága felülmulhatatlanok.

Egy vég vászon 30 rőf. 4 50 5.50 6.— 7.— 8. frt.
Csoda creás és sziléziai vászon 5. 6, 7 8, 15 forintig.
Különféle vásznak rőfe 12. 14. 16. 18. 20. 25 krajczár.
Kanavasz, oxford, zephir, 1 vég 30 rőf 5. 6. 7. 8. 9 frt.
Különféle oxford zephir 18, 20. 22, 25. 30 krajczár.
Kartonok, legujabbak 16, 18. 20. 22. 25 kr.
Divatos barketok 16. 20. 22. 25. 27. 30, 36 krig
Kocskázott és szines szövetek 16. 18. 20. 25 kr.
Creppek, beegek, casmirok, loden. dupla széles, minden szinben 30, 35, 40 50, 60, 70 kr.
Fekete lüszterek 20: 22. 25. 30. 40. 50.
Fekete ternok, kasmir és Crepp, dupla széles 55, 66. 70. 80. 90. 1.— 1.60-ig.
Finom czérna mosókelmék gyermek és férfi öltönyökre 25, 30, 40. 50 kr.
Vitorlavásznak 20, 22, 25, 30 kr.
Törülközők 16. 18. 20. 25 kr.
Asztalkendők és pohártörülők 20. 22. 25. 30 kr.
Asztalteritők szinesek 34. 60. 1.—. 1.20 1.50, 2 frt.
Asztalteritők és asztalkendők 6 személyre 3.50 4.—, 12 személyre 6. 7. 8 frt.
Csipke és juttefüggönyök 20, 22. 25 30, 40 kr.
Zsebkendők fehér és szines 6 drb 40, 50. 80, 1, . 3 frtig.
Női- és gyermekczipők csodás olcsó árban.
Gyermekkocsik 5.50 6.50 7.50 8.50,
Esőernyők 90 kr. 1. 1.20 1.50. 2, 3. 4 5 frt.
Finom chiffon, oxfort és kretoningek 90 1.—, 1.20. 1 50. 1.80 2 frt.
Dolgozó-ingek 65. 70 80. 90 kr.
Férfi lábravalók vászonból 60, 70. 80. 90 kr.
Finom női ingek 65 75 85. 90. .20 1.50.
Fehér és szines alsó-szoknyák 80. 90. 1.- . 1,20, 1.50.
Mellfüzők 60, 65. 70. 80 90. 1 20. 1.50.
Gyermekingek 60. 70. 80. 90. 1.—
Nyakkendők 14 18. 20. 20. 25. 30. 40. 50 kr.
Finom női hálócorsettek 70. 80, 90. 1. — 1120 1.50
Harisnyák nők férfiak és gyermekek számára 8. 10. 15. 20. 25. 30 kr.
Gallérok 16. 18, 20 kr.
Manchetták 25. 30. 35 kr.
Munkás sapkák 25. 30. 40 kr.
Gyermek és férfi nemezkalapok 1.—, 1.20 1,50, 1 30. frtig.
Utazó-böröndők (Koffer) 90, 1.20. 1.50. 10-ig.
Kézi kosarak 25, 30. 40 60. 80. 1—. 1.50.
Czérnt, selyem és glacekeztyük minden szinben.
Gyermekruhák, fiuk és leánykák részére.
Szőnyegek paplanok és pokróczok. Gépész-öltönyök, gyermek- és női kötők. Mindennemü selyemkendők, szabókellék, szallagok, rüschek, virágok, gombok czérnák, pamutok, pénzes-, dohány- és szivartárczák asztal- és tollkések. kanalak, fog-, haj- és ruhakefék uj tajtpipák és szipkák, illatszerek, albumok, iskolatáskák, poharak, csemegés-tányérok, vajtartók.

Ezeken kivül felhivom a t. közönség figyelmét az annyira megkedvelt

5, 8, 10, 15, 20, 25 kros kiállitási bazáromra,

mely a legszebb és a legválasztékosabb tárgyakból van összeállitva. A t. közönség pártfogásáért és látogatásáért tisztelettel esedezem.

KILÉNYI ADOLF ARAD,

főtér, arena-épület. „a kék golyóhoz."
Postai megrendelések pontosan teljesittetnek. Csomagolás ingyen.

3385|1889. F h. sz.

Hirdetmény.

Ifj. Riedl Ödön a kriviréten Arad városától bérelt kültelken nyers csont kereskedés gyakorolhatása iránt folyamodván az 1884. évi XVII. t. cz 27. §-a értelmében ezen kérelem tárgyában **f. hó 25-én délelőtt 10 órakor** helyszini tárgyalás kitüzetik; melyre az érdekelt szomszédos telek vagy földtulajdonosok meghivatnak azon megjegyzéssel, miszerint a felállitandó csontgyüjtó telep helyszini rajza ezen iparhatóságnál f. hóig a hivatalos órák alatt megtekinthető, s a telep engedélyezése ellen netáni észrevételek irásban ugyanott s azon napig élőszóval pedig a helyszini tárgyalás alkalmával előterjesztendők, mivel észrevételek nem létében s ha köztekintetek gátlólag föl nem merülnek, a mondott törvény 30. §-a rendelkezéséhez képest a telep engedély kiadatni fog.

Arad, sz. k. város kapitányi hivatala, mint I foku iparhatóságától 1889, ápril 13.

Urbányi,
főkapitány.

Magy. kir. államvasutak. 9889|89. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1889-ik évben összes vonalai részére szükséges sárga és vörösréz czikkek szállitását biztositani óhajtván az iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb **1889. május hó 10-én** beterjesztendők, a bánatpénz pedig **1889. május hó 9-ig** beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletesebb feltételek a szükségleti kimutatással együtt, mely egyszersmind ajánlati mintának használandó, ugyszintén az általános és különleges szállitási feltételek a m. k. államvasutak anyag és leltár-beszerzési szakosztályánál (Budapest Andrássy-ut 73. sz.) megtekinthetők, vagy a megállapitott ár előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál posta utján is megszerezhetők, megjegyezvén, hogy a különleges szállitási feltételekért 15 kr, az tályányi feltételek pedig 25 kr. fizetendő.

Budapest 889. ápril hóban.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak. A. I. 8057 sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapesti főmühelyében fenálló vegyészeti laboratoriumban segédi állás töltendő be.

Az ezen állásra pályázni óhajtók felhivatnak, hogy az alábbi feltételek szerint kellőleg felszerelt folyamodványaikat *a m. kir. államvasutak igazgatóságánál* (Budapest Andrássy-ut 73 sz.) *folyó 1889 évi május hó 31-ig nyujtsák be.* A később beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Csak oly pályázók számithatnak alkalmazásra kik:

1) magyar honpolgárok s a magyar nyelvet tökéletesen birják;

2) 25 évnél még nem idősebbek, ép és egészséges testalkatuak s ezt pályaorvosi bizonyitványnyal is igazolják;

3) *T*ényleges katonai szolgálatukat kitöltötték vagy a katonai kötelezettség alól felmentvék, erkölcsi tekintetben tedhetlen előéletüek, vagyonilag rendezettek; végre

4) A kik a belföldön szerzett vagy honositott *vegyészi* oklevéllel birnak.

Az olyan folyamodó ki *a vasut. üzemben használt anyagok átvételébeu már gyakorlati ismeretekkel és tapasztalatokkal bir előnyben részesittetik.*

A sajátkezüleg irott folyamodványok a felsorolt minősitéseket igazoló eredeti vagy hiteles okmányokkal szabályszerüleg felszerelendők.

Budapest, 1889. ápril hóban.

Az igazgatóság.

295|1889 gazd. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város részére a következő télre szükséges 600 kilométer tölgyfa és 600 köbméter cserfa szállitásának elválalása iránt **folyó évi május hó 7-én d. e. 10 órakor** árlejtést tart.

Kikiáltási ár egy köbméter tölgyfára 2 frt 40 kr, egy köbméter cserfára 2 frt 75 kr.

Bánatpénzül leteendő 240 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1889. évi április hó 23-án tartott üléséből.

Kiadta:
Varjassy Lajos,
aljegyző.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és müvegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szivesen ajánlkozik minden **bárhol és bárki által hirdetett** gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbizható hatásu szereket:

Chinin-czukor és Chinin csokoládé, gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadijjal koszoruztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek, dr Häger javitott receptje szerint, legmegbizhatóbb szer hideglelés ellen felnöttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatásu és ártalmatlan szerekből összeállitott hajfestőszer. — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppjei. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.

A Rozsnyay-féle **Serail-arczkenőcs.** Az arczon mutatkozó szeplők, pattanások és májfoltok elüzésére a legalkalmasabb szer, mely bőr szépitő hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valódi tokaji bor. Kitünő minőségüek, dr. Szabó Gyula világhirü pinczéjéből. Ára 1 üvegnek 3 és 4 frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centl. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor. 2% Chinatartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin- és vasoxydtartalommal. Egy 30 centlit. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Füst és szag nélkül, vörös, fehér és sárga szinben. Egy kl. 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertyafénynyel. Hat perczig égő, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag ¼ literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábat 3—4 nap alatt biztosan meggyógyitja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle meghülésből eredt rheumás- és csuzos fájdalmak ellen igen hires és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle köhögést biztosan gyógyit. Ára 40 kr.

Mindezen gyógyszerek — a pakolás csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta utján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbizások elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesittetnek.

103|1889.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszteriumnak az 888. XIX. t. cz. 24. §-a alapján kiadott 839|889-sz. rendeleténél fogva felhivatnak a halászattal hivatásszerüen foglalkozók, hogy az éjjeli halászat tilalmának egyes kivételes halfajokra és körülményekre való tekintettel szükségesnek mutatkozó szabályozás avagy megszüntetése iránt fennforgó kivánalmaikat **f. évi junius 1-ig** Ajtay Károly halászati felügyelőnél szóbelileg bejelentsék.

Arad sz. kir. város tanácsának 889. évi ápril 20-án tartott üléséből.

A városi tanács.

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-féle könyvnyomda Aradon